

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

§. 1. Quàm multæ actiones nullius aut parvi sint pretij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

pertulit mala : promisit tamen nobis quòd ibi futuri simus unde venit, & ait: *Pater volo, ut ubi ego sum, & ipsi sint mecum.* Non credis? crede, crede, plus est, quod fecit, quàm quod promisit: incredibilis est, quòd mortuus est æternus, quàm, ut in æternum vivat mortalis: jam quod incredibilis tenemus: Non est victurus mortalis in æternum, propter quem mortuus est qui vivit in æternum?

Ep. 351.
20.
Ex S. Bernardi.
Adolescens nobilis Hugo nomine, invitis parentibus, Claravallein avolarat, hunc dum per epistolam instruit S. Bernardus, hæc adfert inter alia: Quantum potes, confabulationes hospitem declinato, quæ dum aurem implent, evacuunt mentem, disce orare Deum, disce supplices oculos in cælum erigere, & Patri misericordiarum miserabilem faciem representare in omni necessitate: impium est sentire de Deo, quòd continere possit super te viscera sua, & avertere aurem tuam à singultu tuo, vel clamore; & quare hoc? quia promisit? *Invoca me, & ego exaudiam te.* In his Dei promissis etiam pro temporalibus spem esse collocandam ostendit B. Apollonius, qui famis tempore iussit sportas, è quibus panes pro Monachorum refectioe desumebantur, adferri in medium; & audientibus omnibus fratribus, & populi multitudine dixit ma-

gnâ voce: Nunquid non potens est manus Domini hæc multiplicare? Hæc dicit Spiritus sanctus: *In vit. PP. fol. 463. & 750.*

Non deficiet panis in istis sportis donec de frugibus novis omnes satiemur; quòd & factum: unde commotior diabolus ei apparens, dixit: Nunquid Elias es tu, aut unus ex Prophetis, & Apostolis, qui hæc facere ausus es? Ad quem Apollonius: Quid enim? an non Prophetæ & Apostoli homines fuerunt qui nobis hæc in Deum fidem tradiderunt? an verò tunc illis præsens aderat Deus, nunc autem absens est, & peregrinè profectus est? absit: Deus omnipotens est, & quæ potest, semper potest.

III. DISSERTATIO.

De actionibus perfectè concinnandis.

§. I.

Quàm multæ actiones nullius aut parvi sint pretij.

Actiones nostræ triplicis sunt generis. I. Aliquæ sunt actiones alicujus virtutis: ut orare, Sacramenta obire, jejunare, stipem erogare, corpus macerare, con-

I.
Actiones triplicis generis.

con-

concionari, & similes. 2. Alia sunt merè naturales, ut dormire, comedere, se recreare, amicos invisere, vendere, emere, manibus laborare, ceteraque hujusmodi. 3. Alia sunt inclinationi naturali contrariae, ut pati frigus, aestum, famem & sitim, capitis dolorem, aliamvè corporis molestiam, amicorum mutationes, inimicorum opprobria, & dicteria, mores insullos eorum qui nos attingunt, aut nobiscum conversantur atque ejusdem generis.

Rarus est, qui has omnes actiones perfectè obeat propter Deum, meritoque à S. Hieronymo dictum est: Cunctorum in carne justorum imperfecta perfectio est: & à S. Bernardo: Nescio si hic gradus à quoquam in hac vita perfectè apprehenditur, ut se hinc diligat tantum propter Deum: asserant hoc qui experti sunt: mihi fateor in hac vita impossibile videtur illum apprehendere.

Contra Pelag. c. 4.

De dilig. Deo Ep. 11.

2. *Mores hominum sunt mendacium.*

Apsud Bolandum c. 10.

Quantus verò sit numerus eorum, qui seiplos in actionibus quarunt, & externam dumtaxat specie virtutem mentiuntur, in die demum judicij manifestabitur. Horribile est in hoc genere, quod S. Euthymius cognomento Magnus suis discipulis narrare solebat, habeturque in ejus vita 20. Januarij: Erat quidam in civitate vir ut putabat vitæ eximiae; qui magnam sibi comparaf-

se cum Deo familiaritatem credebatur, revera autem frequenter seipsum exulcerans, & occulto cordis motu contaminans, cogitationibus assensum præbendo, quamquam non opere ipso, cogitatione tamen facillè peccabat. Gravi tandem morbo correptus, jamque ad ultimum redactus spiritum, animam agebat: Ingens totâ urbe fit comploratio, plangit omnis ætas; cuncti pro eo si fieri possit, emori exoptant, fatius rati id subire, quam viri celeberrimi excessum spectare. Interea Contemplativus quidam urbem ingreditur, gravem illum & publicum luctum animadvertit, audit populum cum ejulatu ita inclamantem: O Sanctus! O Pater! O Salvator noster, ejus ad Deum deprecatione salvandi eramus. quæ cum ille audiret, & spectaret, ad eum & ipse properat benedictionis accipiendæ impulsus desiderio. Ut propius accessit, cernit primores civitatis, clerum, & Episcopum omnes faciem manibus gestantes, & corporis pompam præstolantes: ut verè propius turbam submovens ad jacentem est ingressus, reperit illum paulum adhuc spirantem; videt verò spectaculum, ut visu horridum, ita auditum luctuosum: videbatur enim sibi videre ignitum quendam tridentem ad illius cor penetrare, & inde animam violenter & crude-

Part. b. r. 10. c. 1. p. 10.

L. 6.

Con. nato. vani.

L. 1. c.

crudeliter evellere, & simul vo-
cem de cœlo audire: Quemad-
modum anima illa ne diem qui-
dem unum me finit in se quiesce-
re, ita nec tu cessabis illam dilania-
re, crudeliter discerpere & excru-
ciare, Cùm hæc fratribus retu-
lisset Euthymius, monebat om-
nes, ut attenderent & actionibus
suis invigilarent & semper ad ani-
mæ excessum essent parati: alia
enim hominum, alia verò Dei
sunt iudicia. Cùm S. Brigitta in
quodam cum Deo colloquio cõ-
cionatorem laudaret, quod ejus
prædicatio multis saperet; dixit illi
Christus, illaudabilem apud se
illam esse, quod masticaret stram-
men, & sugeret caudam serpen-
tis, quæreretque flores perituros,
hoc est non eâ intentione qua par-
est ad id munus accederet, nec
intus gustaret panem æternum,
nec intraret in cor divina Sapien-
tia; sed prudentia Diaboli, qui
dixit: Comedite, & aperientur
oculi vestri, & nescio quos mundi
flores in ore frequentius versa-
ret. Malam actionem meritò Chri-
stus cum eadem sancta agens cõ-
parat pomo intus à verme corro-
so, qui Diabolum representat,
qui ad instar vermis nucleum po-
mi primò comedit, inde relictis
ibi stercoreibus, totum pomum
pervagatur, donec totum corrup-
patur & fiat inane; nucleus est bo-
na voluntas & desiderium in actio-

nibus Deo placēdi, hunc diabolus
corrodēs, cor totū viciat vanis affe-
ctionibus, & omni bono evacuat.

Secundum Aristotelem ad actionem bonam duo requiruntur.

1. Ut fiat à cognoscente. 2. Ad bonum finem cæterisque debitis vestiatur circumstantijs, quod facile non obtinebit, qui in agendo præcipitat, & considerationi locum non præbet. Imitandi proinde qui ad leopum sagittas jaciunt: qui prius hærent, & collimant. Quam multæ actiones, ob duplicis hujus conditionis neglectum, in se debiles, & apud Deum exigui pretij miseros mortales illudunt! cùm juxta S. Chrysostomum, sicut gemma aliqua pluribus obolis longè præstat, & strenuus ac robustus miles multis infirmis & mancis est præferendus, ita excellens actio multis imperfectis meritò sit anteponenda. Quod etiam egregie advertit aliquando S. P. N. Ignatius, qui in Epistola, quâ nostros ad perfectionem hortatur, eos ad maximam in operibus etiam bonis excitat attentionem: tum quia non sufficit opera per se bona facere, sed oportet ea bene facere: tum quia rarum aliquod & eximium facinus sexcentis vulgaribus minutisque ante cellit, & exiguo tempore eum virtutis gradum homo strenuus & fervens assequitur, quò piger multis annis non potest

M m m m adrepere.

Mora. 2. c. 4

4. Quid ad bonam actionem requiratur.

In 1. Act. Apost.

De perfect. Religiosor.

5. Fervor eâ perficit.

L. 6. c. 38.
3. Concionatoris vani.

L. 1. cap. 12.

adrepere. Sed & P. Claudius Aquaviva rem valde desendam esse ait, si in ijs, qui virtutis studium profitentur, e centum actionibus, quibus per diem occupantur, nonaginta novem defectu attentionis & fervoris, eâ perfectione careant, quam alioquin si diligentia, solertiaque adesset, possent adipisci.

S. Basilus, ubi aliquos ætatis adultæ baptismo initiarat, eos monebat, ut jam se velut arbores, transplantatas in hortum Ecclesiæ, aspicerent, quas fructum Deo gratum proferre oporteret, ne sicut ficus Evangelica infructuosa, à Christo maledicta exaruit; ita divinæ Majestatis iram incurrerent: nec satis esse, fructus ferre verme peccati non corrosos; sed maturos, dignosque qui tali Domino presententur, esse exhibendos, hoc est actiones suis numeris, quantum fieri potest, absolutas. S. Augustinus non uno loco observat nos in rebus, quæ corpus, ejusque vestitum & habitationem spectant; meliora semper quærere, & si frumentum loco humido corrumpatur, ad superiorem siccioremque transferre: cur non idem in actionibus nostris usurpamus? Eodem ferè argumento utitur. S. Chrysostomus; Si alicui, inquit, unâ manu offerretur aurum & alterâ plumbum, illique diceretur: Elige

plumbum: Qui possum? diceret; an vis ut me tali electione non esse sanæ mentis ostendam? id tamen sæpè facimus, dum actiones, quas aureas exhibere possimus, per incuriam, & inertiam plumbeas; imò lutulentas Deo obrudimus damno per omnem ætatem irreparabili: quod enim in his maxime mentem ferit, est, quod, quales hinc nunc existunt, tales totâ æternitate futuræ sint, suæque representatione pulchra vel fæda dolorem nobis vel gaudium parituræ.

§. 2.

Media quædam ad Perfectionem actionum conducentia.

Magnificandum hinc illud sacrificantibus accini solitum: Age, quod agis: quasi dicerent: Omnes animi vires collige, & applica ad bene agendum id quod habes præ manibus. Huic enim rei insidari solet Dæmon, qui vel præteritorum recordatione, vel futurorum sollicitudine solet disturbare attentionem ad præsentiam: satis enim advertit, cum mentis nostræ facultas valde sit limitata, si illam dissipet & in multa dividat, minorem ad præsens opus vigilantiam allaturam.

Ita

6.
Vt sint
fructus
Deo dig-
ni.

7.
Dæmoni
actiones
interru-
bare in-
to occur-
rendum.